

باسم‌هه تعالی

دوره‌ی آموزشی المپیاد کامپیوتر

آزمون پایان دوره‌ای درس زبان

چهارشنبه ۸ شهریورماه ۱۳۸۵

وقت: ۱۲۰ دقیقه

اویس قرن

لطفاً به نکات زیر توجه کنید:

- در این امتحان شما تنها مجاز به استفاده از توابع و ساختارهایی هستید که در کلاس به شما گفته شده است.
- هر کجا که از شما خواسته شده یک برنامه بنویسید، شما باید یک برنامه‌ی کامل بنویسید همراه با ... و ... ولی اگر از شما خواسته شده که یک تابع بنویسید فقط تابعی که از شما خواسته شده را بنویسید.
- این امتحان در مجموع ۱۱۷ نمره دارد که ۱۷ نمره‌ی آن اضافی است.

فرموده‌ای اول: ..... ۱۲ نمره

هر یک از موارد زیر در یک سطر توضیح دهید.

- تفاوت خطای زمان کامپایل و خطای زمان اجرا را بنویسید.
- تفاوت حافظه‌ی متغیرهای سراسری<sup>۱</sup> و حافظه‌ی متغیرهای محلی<sup>۲</sup> و حافظه‌ی heap را بنویسید.
- دستورات پرش موجود در حلقه‌ها، دستور پرش به خارج از تابع، دستور خروج از برنامه را بنویسید.
- معادل کد زیر را یک بار با استفاده از دستور حلقه‌ای while و یک بار با استفاده از دستور do ... while بنویسید:

```
int i;
for (i=0; i<n; i++){
    cout << i+1 << endl;
}
```

global      ۱  
local      ۲

## مسئله‌ی دوم: ۱۵ نمره

خطاهای زمان کامپایل برنامه‌ی زیر را مشخص کنید و راه حل معقولی برای رفع هر کدام از آنها ارایه دهید:

```
#include <iostream>
using namespace std;
enum Check{ali=2; gholi=5};
struct C{
    int a, int b;
    char c;
}
int main(){
    C **a;
    a=new C;
    cin >> a.a;
    cout << f(a.a)<<endl;
}
int f(int x){
    return x*2;
}
```

## مسئله‌ی سوم: ۱۵ نمره

تابعی بنویسید که دو ورودی از نوع `string` بگیرد، اعلان تابع بصورت مقابل است:

```
int search(string s, string v)
```

این تابع بایستی به جستجوی رشته‌ی `v` در `s` بپردازد، در صورت یافتن آن شماره‌ی کوچکترین اندیسی از `s` که از آنجا به بعد مشابه `v` است را به عنوان خروجی بدهد، در صورتی که `v` در `s` یافت نشد، این تابع بایستی ۱ – برگرداند. مثلاً اگر دو رشته‌ی `s = dabcabc` و `v = abc` به عنوان ورودی به آن داده شوند، این تابع ۱ را برمی‌گرداند.

## مسئله‌ی چهارم: ۲۰ نمره

منظور از افراز کردن یک عدد `n` این است که `n` را بصورت مجموع اعدادی صحیحی که کوچکتریا مساوی `n` هستند بنویسیم.

برنامه‌ای بنویسید که یک عدد `n` را از ورودی بگیرد و کلیه روش‌های افراز `n` را در خروجی بنویسد،

دقیق کنید که ترتیب اعداد موجود در یک افزار اهمیت دارد مثلاً ۱ ۲ و ۱ ۲ دو افزار مختلف برای ۳ را نشان می‌دهند. بعنوان مثال برنامه‌ی شما برای  $n = 3$  باید افزارهای مقابله را در خروجی بنویسد:

"1 1 1"    "2 1"    "1 2"    "3"

### مسئله‌ی پنجم: ..... ۲۰ نمره

فرض کنید یک آرایه‌ی دو بعدی به نام  $a$  شما داده شده است. برنامه‌ای بنویسید که یک عدد  $n$  از ورودی بخواند. (فرض کنید آرایه‌ی  $a$ ,  $(1 \times 2n + 1) \times (2n + 1)$  است). سپس اعداد  $1, 2, \dots, n^2$  را مطابق شکل ۱ در آن قرار دهد، بطوری ۱ در وسط قرار بگیرد و برنامه‌ی شما بایستی از  $O(n^2)$  باشد.

### مسئله‌ی ششم: ..... ۳۵ نمره

یکی از مشکلات استفاده از تابع `sort` برای مرتب کردن عناصر این است که اگر عناصر ما از ساختاری <sup>۳</sup> باشند که داده‌های زیادی در آن ذخیره شده، عملیات مرتب کردن کند می‌شود، چون یکی از اعمالی که در تابع `sort` انجام می‌شود، جابجا کردن <sup>۴</sup> دو عنصر است؛ موقعی که تعداد بایت‌های هر کدام از اشیایی <sup>۵</sup> که از ساختار تعریف کرده‌ایم زیاد باشد این عمل زیاد طول می‌کشد، یک روش خوب این است که اشاره‌گرهایی <sup>۶</sup> به اشیا نگه داریم، سپس یک تابع برای مقایسه‌ی اشیایی که دو اشاره‌گر به آنها اشاره می‌کنند بنویسیم و از آن برای مرتب کردن اشیا استفاده کنیم: ساختار زیر را در نظر بگیرید:

```
struct student{
    double height, mean;
    int weight, ncourse;
};
```

متغیر `height` نشان‌دهنده‌ی قد یک دانشجو، `weight` نشان‌دهنده‌ی وزن یک دانشجو، `mean` نشان‌دهنده‌ی معدل یک دانشجو و `ncourse` نشان‌دهنده‌ی تعداد درس‌هایی است که او تا بحال گذرانده است. برنامه‌ای بنویسید که اعمال زیر را انجام دهد.

- یک عدد  $n$  از ورودی بخواند، یک آرایه به طول  $n$  عنصر به نام  $a$  در فضای `heap` بسازد. (۵ نمره)
- برای هر کدام از  $n$  شیء موجود در آرایه چهار مشخصه‌ی آن دانشجو را از ورودی استاندارد بخواند. (۵ نمره)
- یک آرایه‌ی دیگر به نام  $b$  از نوع اشاره‌گر به `student` تعریف کنید و اشاره‌گر به  $n$  دانشجو را در آن ذخیره کنید. (۵ نمره)

|         |   |
|---------|---|
| struct  | ۳ |
| swap    | ۴ |
| object  | ۵ |
| pointer | ۶ |

|    |    |    |    |    |
|----|----|----|----|----|
| 14 | 13 | 12 | 11 | 10 |
| 15 | 4  | 3  | 2  | 25 |
| 16 | 5  | 1  | 9  | 24 |
| 17 | 6  | 7  | 8  | 23 |
| 18 | 19 | 20 | 21 | 22 |

شکل ۱: نمایش قرارگرفتن اعداد ۱ تا ۲۵ در یک جدول  $5 \times 5$ : برای این جدول  $n = 2$  است

- یک تابع برای مقایسه‌ی دو اشاره‌گر به student تعریف کنید، این تابع بایستی بگونه‌ای باشد که در پایان اشاره‌گر به دانشجوها ابتدا بر حسب معدل‌هاشان و در صورت تساوی معدل‌ها بر حسب تعداد درس‌های گذرانده شده توسط آنها مرتب شده باشند. (۱۰ نمره)
- اشاره‌گرهای موجود در آرایه‌ی  $b$  را با استفاده از تابع بالا و تابع sort مرتب کنید، سپس با استفاده از ترتیب اشاره‌گرهای موجود در  $b$ ، اشیای موجود در آرایه‌ی  $a$  را در زمان  $O(n)$  مرتب کنید، شما می‌توانید برای انجام این کار از حافظه‌ی اضافی حداقل  $O(n)$  استفاده کنید. (۱۰ نمره)